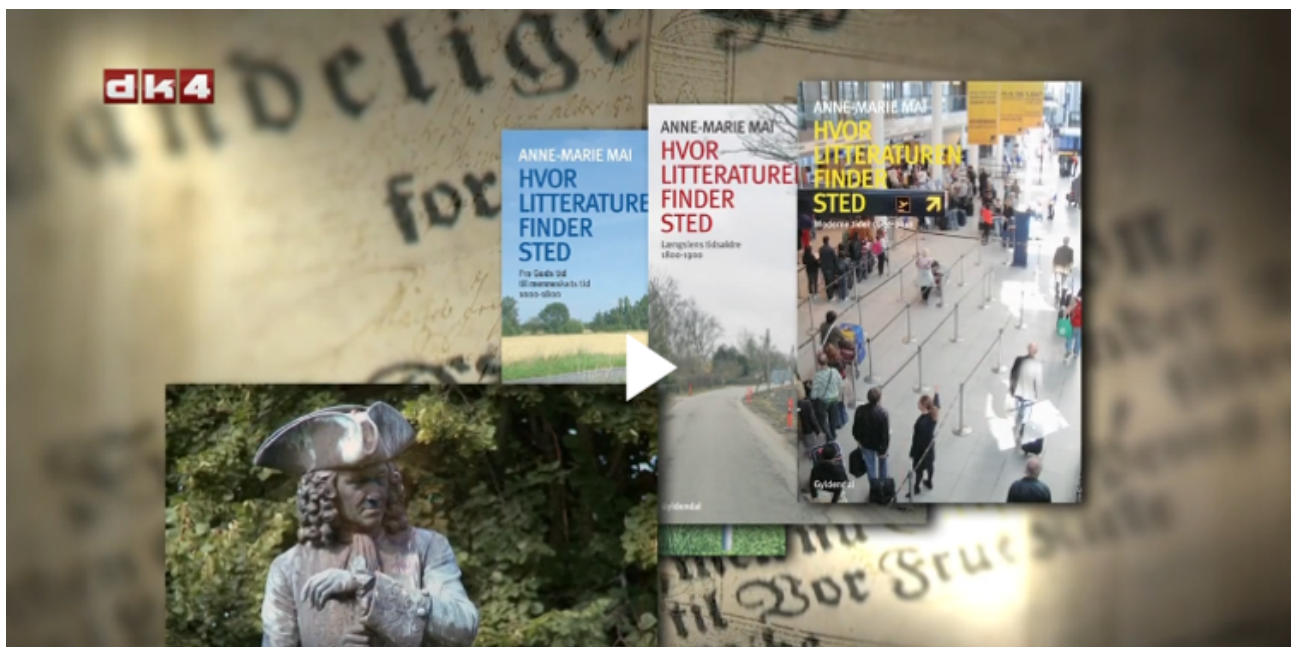

Marie Bregendahl og højskolerne

Udarbejdet af Mette Bechmann Westergaard, Absalon

Målgruppe: 9.-10. klasse, Ungdomsuddannelser, Voksenuddannelser

Marie Bregendahl og højskolerne

Beskrivelse

Anne-Marie Mai fortæller om Marie Bregendahl og den højskolebevægelse, der fik betydning for hendes liv og virke. I dag er der ikke mange, der kender til forfatterinden Marie Bregendahl og det forfatterskab, der efter manges mening burde have givet hende en nobelpris i litteratur. Hun kom til at stå i skyggen af de mandlige kolleger, der var en del af det folkelige gennembrud i begyndelsen af det 20. århundrede. Én af tidens store folkelige forfattere, nemlig Jeppe Aakjær, var oven i købet gift med Marie Bregendahl. Hun debuterede i 1904 med romanen "Henrik i Bakken", og i 1912 kom det store gennembrud "En Dødsnat". Fælles for alle Marie Bregendahls romaner er hendes beskrivelse af den egn, hun kom fra. Hendes historier har både humor, store tragedier og overraskelser i baghånden til sine læsere. På gården Bregendahl er det først og fremmest "En Dødsnat", Anne-Marie Mai griber fat i. Dels er der her tale om et mesterværk, dels foregår det drama, der er kernen i historien, i netop Bregendahls stuer.

Pædagogisk note

Marie Bregendahl er en af det folkelige gennembruds helt store forfattere, som eleverne i grundskolen fortjener at kende til. Der er udarbejdet en kapitelmærkning til denne korte TV-udsendelse, som guider dig og dine elever gennem arbejdet. Fx skal I lave en tabsrejse, der mentalt og emotionelt flytter dine elever 150 år tilbage i tid. I skal også lave en tidslinje over Marie Bregendahl liv og diskutere hendes særlige skrivestil. Som supplement til TV-udsendelsen kan I se uddrag af "Du som er i himlen", der er en filmatisering af hovedværket "En dødsnat". I kan også læse to digte af forfatteren (Vinterstemning + Hvad er Kvinders Længsel), der begge findes i materialet "Spor af tid".

Kapiteloversigt og kapitelindhold

Kapitelsæt: Marie Bregendahl - en overset forfatter fra det folkelige gennembrud

01:	Gør jer klar til arbejdet gennem en tabsrejse	00:00:00
	Tiden omkring det folkelige gennembrud vil føles meget fjern og abstrakt for de fleste elever. Du kan derfor forsøge at bygge bro til datiden ved at lave en tabsrejse med dine elever. En tabsrejse er en slags drømmerejse, hvor dine elever lukker øjnene, mens du med dit ord frarøver dem en række genstande de kender og omgiver sig med i deres dagligdag - indtil de er helt tilbage i 1800-tallet. Når du er færdig, åbner eleverne øjnene til en række kunstmalerier fra perioden. Det kunne fx være "Sat ud", "En såret arbejder", "Barnemordet" osv. Tabsrejsen finder du under "supplerende materialer" på tv-udsendelsens side i mitcfu.dk.	
02:	Marie Bregendahls start på livet (SLUT 06:01)	00:00:33
	Sæt et stykke malertape op på væggen i klasseværelset. Lav nu en tidslinje med post its over de vigtigste begivenheder i Marie Bregendahls tidligste liv. Tal efterfølgende om, hvordan hendes barndom og ungdom er forskellig fra jeres egen.	
03:	Det litterære projekt (SLUT 08:00)	00:06:29
	Hvad er det indholdsmæssigt for nogle ting, Marie Bregendahl gerne vil fortælle om? Hvad mener Anne-Marie Mai med, at Marie Bregendahl opfinder genren "et billede"? I kan evt. læse de to digte af Bregendahl, som findes i bogen "Spor af tid" (Vinterstemning s. 107 + Hvad er Kvinders Længsel s. 91). De er begge nemme at læse og rigtig gode eksempler på forfatterens skrivestil.	
04:	"En dødsnat" og dens modtagelse (SLUT 12:55)	00:08:08
	Hvad handler "En dødsnat" om? Hvordan er synsvinklen i bogen helt anderledes end i andre bøger på denne tid? Se evt. uddrag af filmatiseringen af bogen, som har fået titlen "Du som er i himlen". Filmen findes på mitcfu.dk. Det kunne være det dramatiske anslag, hvor både fortællersynsvinkel og tema slås an.	

05: Højskolebevægelsen (SLUT 19:28)**00:14:50**

Højskolebevægelsen var både altafgørende for Marie Bregendahl, Jeppe Aakjær og resten af ungdommen på landet i den sidste halvdel af 1800-tallet. Formålet med højskolerne var blandt andet at oplyse bønderne og gøre dem klar til at forvalte demokratiet. I dag kunne man påstå, at der er tale om en efterskolebevægelse. Tal om, hvorfor så mange gerne vil på efterskole i 2020'erne.

Links

Tabsrejse

<https://mitcfu.dk/pv/TV0000029847.pdf>

Tabsrejse

<https://mitcfu.dk/pv/TV0000029847.docx>